

РЕШЕНИЕ

№ 1387

гр. Варна, 26.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 40 СЪСТАВ, в публично заседание на шести април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мартин Стаматов

при участието на секретаря А. Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Мартин Стаматов Гражданско дело №
20223110113025 по описа за 2022 година

И за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на гл. „XIII-та” ГПК.

Делото е образувано въз основа на искова молба подадена от А. П. П., ЕГН *****, съдебен адрес: гр. В., ул. „Ц. С. **“, № ***, ет. **, с която претендира да бъде признато за незаконно уволнението ѝ, извършено със заповед от ***** г. на С. И. З., като представляващ работодателя „Ч. с. у. Д. о. В.“ Е., ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. В., м-ст „Г. ч.“ № *****, вх. *, ап. *****, заповедта да бъде отменена, и ищцата да бъде възстановена на длъжността, която е заемала в ответното предприятие преди уволнението ѝ – „учител“; да ѝ бъде заплатена сумата от 1 085, 52 /хиляда осемдесет и пет лева и петдесет и две стотинки/ лв., представляваща сбор от неплатени допълнителни трудови възнаграждения за продължителна работа, дължими всеки месец в периода от месец януари 2022 г. до месец юни 2022г. вкл., както и сумата от 45,89 /четиридесет и пет лева и осемдесет и девет стотинки/ лв., представляващ сбор от обезщетенията за забава върху всяко едно от допълнителните месечни трудови възнаграждения, считано от падежа за плащането му - десето число на всеки месец, следващ този, в който е изработено до 28.09.2022г., ведно със законната лихва върху главницата от 1 085,52 лв. от датата на предявяване на исковата молба - 29.09.2022г. до окончателното изплащане на задължението.

В исковата молба са изложени следните обстоятелства, на които се основават претендираните права: Ищцата е изпълнявала длъжността „у.“ по общообразователен предмет в **** „Д. о. В.“ **** по силата на безсрочен трудов договор № *****г., като първоначално уговореното брутно трудово възнаграждение е било в размер на 1260,00 лева, което впоследствие от 01.04.2022г. е било изменено на 1415,00 лева. На 01.08.2022г. ищцата получила предизвестие за прекратяване на трудовото правоотношение след 30 дни на осн. чл. 328, ал. 1, т. 12 КТ и със заповед от 31.08.2022г. работодателят е констатирал настъпилото прекратяване на трудовия договор. Ищцата твърди, че издадената заповед за уволнение е незаконосъобразна, поради това, че не е посочил фактическото основание за прекратяване на трудовото правоотношение, а само бланкетно е цитирал нормата на чл. 328, ал. 1, т. 12 КТ, без да уточни кое е конкретното обективно обстоятелство, попречило на ищцата да изпълнява трудовите си задължения и стА.ло предпоставка за нейното уволнение. В заповедта липсват мотиви, което лишава ищцата от възможността правилно да организира защитата си. Същата твърди, че към датата на отправяне на предизвестие от работодателя ѝ

не са били налице обстоятелства, които да я лишат от възможността да изпълнява своите трудови задължения, не са били налице и обективни пречки, пречателстващи правилното изпълнение на трудовите ѝ задължения. Поради това се твърди, че ответното дружество не е разполагало със субективното потестативно право да уволни ищцата по своя инициатива и прекратяването на трудовия ѝ договор е незаконосъобразно. Посочва се още, че ответникът не е заплатил действителния размер на дължимите суми за допълнително трудово възнаграждение, формирано според броя на отработените дни. Работодателят заплащал такова само за придобития стаж и професионален опит на ищцата като учител. Към 2022 г. професионалният ѝ стаж възлиза на 27г., поради което размерът на допълнителното трудово възнаграждение следва да е в размер на 16,2%, а не на 1,2%, които работодателят е определил и заплатил. Претендират се разноски.

В законоустановения срок по чл. 131 ГПК по делото е постъпил писмен отговор от редовно уведоения ответник, с който претенциите се оспорват по основание и размер. Счита, че трудовото правоотношение е прекратено законосъобразно поради наличието на обективни пречки, попречили на ищцата да упражнява възложената ѝ дейност - липсата на брой часове, които да покриват норматива за пълен щат по дисциплината, за която ищцата има квалификация - география, като се посочва, че общият брой часове в училището е бил увеличен, но не и по горепосочения предмет. Оспорва се твърдението на ищцата, че същата има 27 г. трудов стаж и се сочи, че стажът ѝ при друг работодател на сходна длъжност или професия е в размер не повече от 2г. и 4м., поради което не ѝ се дължат претендираните с исковата молба суми. Посочва се още, че съгл. чл. 9 от Вътрешните правила за работната заплата на ***** „Д. о. В.“ **** допълнителните възнаграждения могат да се получават за придобит трудов стаж и професионален опит в размер на 0,6% от индивидуалната основна месечна заплата за всяка година трудов стаж при настоящия работодател или при предходен такъв, придобит за същата, сходна, или със същия характер работа, поради което определеното ДТВ в размер на 0,6% се явява законосъобразно. Претендират се разноски.

Съдът, след като прецени събраните в процеса доказателства, поотделно и в съвкупност, прие за установено от фактическа страна, следното:

С доклада по делото съдът е приел за безспорно и ненуждаещо се от доказване, че между страните е съществувало валидно трудово правоотношение, обективизирано в трудов договор № **** г., прекратено със Заповед на работодателя от ***** г.

От писмените доказателства, представни от страните, заверени за вярност – трудов договор № *****г.; анекс към трудов договор № *****г.; длъжностна характеристика; Заповед от *****г. за прекратяване на трудовото правоотношение с А. П. П. на осн. чл. 328, ал. 1, т. 12 КТ; предизвестие от 01.08.2022 г. до А. П. П.; копие от европейски формат на автобиография на А. П. и мотивационно писмо до директова на ***** „Д. о. В.“ ***; ведомости за периода от м. януари до м. август 2022г.; Вътрешни правила за работната заплата на *** „Д. о. В.“ ****; копие от страници на трудови книжки на А. П. П. Серия ****, № ***** за периоди: от 01.06.1990г. до 30.09.1990г., от 15.07.1992г. до 21.08.1992г., 10.05.1993 г. до 06.09.1995 г., от 11.09.1995г. до 01.01.1998г., от 01.01.1998г. до 01.07.2000г., от 03.07.2000г. до 01.04.2001г., от 01.04.2001г. до 01.09.2002г., от 02.09.2002г. до 01.02.2008г., от 01.02.2008г. до 10.10.2008г., от 10.10.2008г. до 01.11.2009г., от 01.11.2009г. до 01.06.2018г.; Серия **, № ***** за периоди: от 16.09.2019г. до 31.08.2019г., от 01.01.2022г. до 01.09.2022г.; справка от ТД на НАП, се установява, че: Между страните е съществувало валидно трудово правоотношение за периода 30.12.2021 г. - 01.09.2022 г. Същото е било прекратено на осн. чл. 328, ал. 1, т. 12 КТ едностранно от работодателя, за което на 01.08.2022 г. на ищцата е връчено предизвестие. С изтичане на законоустановения 30-дневен срок на предизвестието работодателят е констатирал прекратяването на трудовия договор с нарочна заповед от *****г. Уговореното между страните брутно месечно трудово възнаграждение е било в размер на 1260 лева, което е изменено с анекс от 31.03.2022 г. е било увеличено в размер на 1415 лева, считано от 01.04.2022г. За периода от м. януари до м. август 2022 г. на ищцата е било изплатено уговореното месечното трудово възнаграждение, към което е било начислено и изплатено допълнително трудово възнаграждение в размер на 1,2% от индивидуалната месечна заплата за придобит стаж и професионален опит при настоящия работодател, както и при предходен такъв за същата, сходна или със същия характер работа, длъжност или професия. В такъв размер са уредени допълнителните трудови възнаграждения във Вътрешни правила за работната заплата, приети в ***** „Д. о. В.“ ****. Към датата на постъпване на работа при ответника ищцата има общ трудов стаж от 27 г., 6 м. и 3 дни, от които 1 г., 11 м. и 14 дни трудов стаж на длъжност „учител“ в О. у. „С. С. К.и М.“ - с. Т.

Съгласно заключението на вещото лице по назначената и приета съдебно-счетоводна експертиза, се установява, че при изчисляване размера на формираното допълнително трудово възнаграждение за процесния период, ако се ползва общия трудов стаж на ищцата, същото би било в общ размер на 1156, 14 лева, от които неизплатени са остА.ли 1 085, 61 лева, като лихвата за забава би била в размер на 45, 90 лв., а в случай, че за изчисленията се използва само трудовият стаж при ответника и такъв за същата, сходна или със същия характер работа, длъжност или професия, допълнителното трудово възнаграждение би

възлизало на сумата от 78, 09 лева, от които неизплатени са 7, 56 лева, като лихвата за забава би била в размер на 0,48 лева.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, Варненският районен съд, приема от правна стр.А. следното:

Предявени са кумулативно съединени иски с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 и т. 2 КТ, чл. 128, т. 2, вр. чл. 244, т. 2 КТ и чл. 86 ЗД.

Предвид правната квалификация на предявените иски и в съответствие с правилото на чл. 154, ал.1 ГПК, че страните са длъжни да докажат твърденията, на които основават своите искания и възражения, в доказателствена тежест на ищеца е установяване на обстоятелствата относно: продължителността на придобития трудов стаж и професионален опит в друго предприятие - общ и на сходна или със същия характер работа, длъжност или професия, каквато е заемала ищцата при ответника. Респ. ответникът, при успешно проведено от ищеца доказване, следва да установи обстоятелствата, че 1. издадената заповед за прекратяване на трудовото правоотношение е съобразена със законоустановената в КТ процедура и материални предпоставки, вкл. обективна невъзможност за изпълнение на договора, т.е. че през времетраенето му е възникнала нова обстановка, при която реалното изпълнение на трудовия договор е ст.ло невъзможно, като причини, които са породили тази невъзможност, са били непреодолими за и от страните; 2. полагащото се допълнително трудово възнаграждение за продължителна работа е правилно изчислено и изплатено в цялост.

Уважаването на претенция, основаваща се на разпоредбата на чл. 344, ал. 1, т. 1 и т. 2 КТ, е обусловено от наличието на всеки един от елементите на предвидения в нея фактически състав – едностранно прекратяване на трудовото правоотношение от стр.А. на работодателя; същото да е извършено незаконосъобразно - при несъобразяване със законоустановената процедура и/или материални предпоставки. Доколкото законът вменява на работодателя задължението да извърши уволнението при спазване на императивните изисквания на нормативната уредба, негова е и тежестта да докаже, че е упражнил това свое субективно потестативно право законосъобразно.

Видно от приложените по делото предизвестие и заповед за прекратяване на трудовото правоотношение, работодателят в настоящия случай е спазил процедурното изискване на чл. 328, ал. 1, вр. чл. 326, ал. 1 и ал. 2, изр. 1-во КТ за отправяне на писмено предизвестие в 30-дневен срок.

Предизвестието за прекратяване на трудовото правоотношение и нарочната заповед, с която това е констатирано прекратяването на трудовия договор, не са мотивирани от работодателя - същите не съдържат обстоятелствата попадащи в състава на посоченото основание за прекратяване - чл. 328, ал. 1, т. 12 КТ. Съдебната практика изисква при прилагането на определени уволнителни основания, вкл. и това по т. 12, заповедта да съдържа мотиви - конкретизация на това в какво се изразява обективната невъзможност за изпълнение на трудовия договор спрямо конкретния работник или служител. Такава конкретизация е необходима, доколкото самото прекратително основание е формулирано в закона по твърде общ начин. Това задължение на работодателя не е изпълнено, като причина за обективната невъзможност беше посочена едва в настоящото производство с отговора на исковата молба, за която обаче от стр.А. на ответника не бяха ангажирани никакви доказателства.

Само по себе си твърдението /респ. доказването/ за намален броя часове по география не е достатъчно за доказване законосъобразността на извършеното уволнение, тъй като това обстоятелство не обуславя приложимост на фактическия състав на чл. 328, ал. 1, т. 12 КТ, а на този формулиран в т. 3 от с.н. - намаляване обема на работата.

Субективното потестативно право на работодателя да прекрати трудовото правоотношение на осн. чл. 328, ал. 1, т. 12 КТ може да се упражни, когато е настъпила обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор от страните, по причина, която е извън другите специално уредени в КТ. Причините, породили тази нова обстановка следва да произтичат от фактори, независещи от волята на страните и следователно невъзможността за изпълнение на насрещните задължения по трудовото правоотношение е следствие на обективни обстоятелства, които обаче следва изрично, пълно и ясно да бъдат отразени в заповедта за прекратяване. Съдебната практика е възприела хипотези на приложение на тази разпоредба, от които е видно, че същата визира законова пречка за

изпълнение на работата от стрА. на работника или служителя.

С оглед на гореизложеното, предявените искиви претенции с пр. осн. чл. 344, ал. 1, т. 1 и 2 КТ се явяват основателни и следва да бъдат уважени.

По предявените главен иск с правно основание чл. 128, т. 2, вр. чл. 244, т. 2 КТ и акцесорен с правно основание чл. 86 ЗЗД.

Уважаването на тези искиви претенции се предпоставя от наличието на изискуемия трудов стаж за изплащане на претендираното допълнителното трудово възнаграждение. Спорно между страните е дали допълнителното трудово възнаграждение следва да бъде начислено и изплатено върху общия трудов стаж на ищцата или само върху този при ответника и такъв, придобит при предходен работодател за същата сходна, или със същия характер работа. Вътрешните правила на работодателя предвиждат изплащане на работниците и служителите на допълнително трудово възнаграждение във втората хипотеза, което обосновава размерът на допълнителното трудово възнаграждение да се формира, като се начислява по 0,6% от трудовото възнаграждение за всяка година трудов стаж при работодателя или такъв на сходна длъжност, т.е. в размер на 1,2%.

Правилно ищцата е посочила, че в т. 3 от индивидуалния трудов договор, сключен между нея е ответното дружество допълнителното трудово възнаграждение е определено като такова за „продължителна работа“, като в исковата молба ищцата посочва, че страните са имали предвид разпоредбата на чл. 3 от Наредбата за допълнителните и други трудови възнаграждения, приета с ПМС № 133 от 14.07.1993 г., обн., ДВ, бр. 67 от 6.08.1993 г., отм. със Заключителните разпоредби към Постановление № 4 на Министерския съвет от 17.01.2007 г. за приемане на сега действащата Наредба за структурата и организацията на работната заплата, обн. ДВ, бр. 9 от 2007г., в сила от 01.07.2007г. Действително съгласно отменената Наредба за продължителна работа се е зачитало времето, което се признава за трудов стаж по Кодекса на труда, т.е. общия трудов стаж на работника или служителя.

Посочването на „продължителна работа“ като основание за начисляване и изплащане на допълнително трудово възнаграждение в индивидуалния трудов договор само по себе си не обосновава приложението му, както е било предвидено в отменената Наредба за допълнителните трудови възнаграждения. Препращане към нейните разпоредби не е налице, а и не може да се приеме, че страните при сключването на индивидуалния трудов договор са имали предвид именно норма от наредба, отменена преди съществен период от време. Размерът на допълнителното трудово възнаграждение, уговорен в индивидуалния трудов договор е същият като този, предвиден във Вътрешните правила на работодателя ***** „Д. о. В.“ ****, а именно - 0,6% за всяка година трудов стаж, придобит при работодателя или при друг работодател за същата, сходна, или със същия характер работа.

С оглед на горното за относим към спора и дължимото от работодателя възнаграждение следва да се има предвид само трудовият стаж при ответника и такъв при предходен работодател на сходна по см. на вътрешните правила на ответника длъжност, а именно „учител“. В настоящия случай за релевантен към изплащането на допълнителното трудово възнаграждение следва да се има предвид само периода от 16.09.2019г. - 01.09.2021г. при предходния работодател - *** „С*. С*. К. и М.“ - с. Т., при който ищцата е заемала длъжност „учител“, която съгласно вътрешните правила, приети от ответника се явява длъжност, сходна с тази, която е заемала при ответника, както и периода, в който страните са били във валидно трудово правоотношение.

Предвид приетото в настоящото производство заключение на назначената съдебно-счетоводна експертиза неизплатеното допълнително трудово възнаграждение от стрА. на работодателя възлиза на 7,56 лева за м. януари 2022г., като лихвата за забава върху тази сума е в размер на 0,48 лева, считано от деня след падежа му – 10-то число на месеца, следващ този, през който е положен труда до 29.09.2022г., респ. исковите претенции следва да бъдат уважени до този размер. В остА.лата част до 1085,61 лв. - главница и 45,90 лв. - лихва за забава, исковите следва да бъдат отхвърлени като неоснователни.

Предвид изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответното дружество следва да заплати на ищцата направените в хода на производството съдебни разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 600 лв., което е под минималния размер по чл. 7 ал. 1 т. 1 от Наредба № 1/2004г. на ВАДвС. Ищцата следва да заплати на основание чл. 78, ал. 3 ГПК на ответника направените в хода на производството съдебни разноски в размер за адвокатско възнаграждение и депозит за експертиза, съразмерно на отхвърлената част от иска по чл.

128 т. 2 вр. чл. 244 КТ– 714,99лв. В тази насока е неоснователно възражението по чл. 78 ал. 5 ГПК на ищеца, тъй като адвокатското възнаграждение е в рамките на минималното определено по чл. 7 ал. 2 т. 2 от Наредба № 1/2004г. на ВАДвС.

Съгласно чл. 359 КТ производството по трудови дела е безплатно за работниците и служителите, поради което ответното дружество - работодател следва да заплати държавната такса за уважените иски претенции по чл. 344, ал. 1, т. 1 и 2 КТ в размер на 160 лв., както и държавната такса в размер на 100 лв. за частично уважените претенции по чл. 128, т. 2, вр. чл. 244, т. 2 КТ и чл. 86 ЗЗД.

Мотивиран от горното, Варненският районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА на основание чл. 344, ал.1, т.1 от КТ, за незаконно уволнението на А. П. П., ЕГН ***** извършено на основание чл. 328, ал. 1, т. 12 КТ със Заповед от *****г. на директора на „Ч. с. у. Д. о. В.“ Е., ЕИК:*****, със седалище и адрес на управление: гр. В., м-ст „Г. ч.“ №*****, вх. **, ап. *** и **ОТМЕНЯ** заповедта.

ВЪЗСТАНОВЯВА на основание чл. 344, ал.1, т. 2 от КТ А. П. П., ЕГН ***** на заемА.та до уволнението длъжност – „учител общообразователен учебен предмет в прогимназиален етап“ в „Ч. с. у. Д. о. В.“ Е*****, ЕИК: *****.

ОСЪЖДА на основание чл. 128, т. 2, вр. чл. 244, т. 2 КТ „Ч. с. у. Д. о. В.“ *****, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. В., м-ст „Г. ч.“ № *****, вх. *, ап. ***, представлявано от С. И. З. - управител, да заплати на ищеца А. П. П., ЕГН *****, сумата от 7,56 лева /седем лева и петдесет и шест стотинки/ , представляваща неплатено допълнително трудово възнаграждение за трудов стаж и професионален опит за м. януари 2022г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от предявяването на иска - 29.09.2022г. до окончателното ѝ изплащане, **като ОТХВЪРЛЯ иска** за разликата до 1085,61 /хиляда осемдесет и пет лева и шестдесет и една стотинки/ лв. - неплатени допълнителни трудови възнаграждения за продължителна работа, дължими всеки месец в периода от месец януари 2022 г. до месец юни 2022г. вкл , **като НЕОСНОВАТЕЛЕН**.

ОСЪЖДА на основание чл. 86 ЗЗД вр. чл. 128, т. 2, вр. чл. 244, т. 2 КТ „Ч. с. у. Д. о. В.“ Е*****, ЕИК: ***** да заплати на ищеца А. П. П., ЕГН *****, сумата от **0,48 лева** /четиридесет и осем стотинки/ , представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за период от 11.02.2022г. до 29.09.2022г. върху 7,56 лева - неплатеното допълнително трудово възнаграждение за трудов стаж и професионален опит за за м. януари 2022г., **като ОТХВЪРЛЯ иска** за разликата до **45,90 лв.** /четиридесет и пет лева и деветдесет стотинки/, представляваща сбора от обезщетенията за забава върху 1078,05 лв.-сбор от допълнителните месечни трудови възнаграждения за периода от месец януари 2022г. до месец юни 2022г., считано от падежа за плащането му - десето число на всеки месец, следващ този, в който е изработено до 28.09.2022г., **като НЕОСНОВАТЕЛЕН**.

ОСЪЖДА на основание чл. 78 ал. 1 ГПК „Ч. с. у. Д. о. В.“ *****, ЕИК: ***** да заплати на А. П. П., ЕГН *****, сумата от **600 лева** представляващи разноски по настоящото дело.

ОСЪЖДА на основание чл. 78 ал.3 ГПК А. П. П., ЕГН *****, да заплати на ответника „Ч. с. у. Д. о. В.“ *****, ЕИК: ***** сумата от **714,99 лева**, представляващи разноски по настоящото дело.

ОСЪЖДА „Ч. с. у. Д. о.е В.“ *****, ЕИК: ***** да заплати в полза на държавата по сметката на РС-Варна сумата от **260 лева** - държавна такса за уважените претенции.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Варненския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____